

Briselē, 2022. gada 13. oktobrī
(OR. en)

13370/22

ENFOPOL 497
SPORT 44
JAI 1313

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2022. gada 13. oktobris
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	12152/22
Temats:	Padomes secinājumi par nepieciešamību novērst un apkarot pirotehnikas izmantošanu skatītāju zonās futbola stadionos un citās sporta pasākumu norises vietās – <i>Padomes secinājumi (2022. gada 13. oktobris)</i>

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par nepieciešamību novērst un apkarot pirotehnikas izmantošanu skatītāju zonās futbola stadionos un citās sporta pasākumu norises vietās, kurus Tieslietu un iekšlietu padome apstiprināja 3899. sanāksmē, kas notika 2021. gada 13. oktobrī.

**Padomes secinājumi par nepieciešamību novērst un apkarot pirotehnikas izmantošanu
skatītāju zonās futbola stadionos un citās sporta pasākumu norises vietās**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

- (1) Ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 2. pantu (Tiesības uz dzīvību), 3. panta 1. punktu (Tiesības uz fiziskās neaizskaramības ievērošanu) un 31. panta 1. punktu (Tiesības uz veselībai nekaitīgiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem),
- (2) Ņemot vērā Eiropas Savienības mērķi nodrošināt iedzīvotājiem augsta līmeņa aizsardzību brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, izstrādājot kopīgu dalībvalstu rīcību policijas sadarbības jomā,
- (3) Ņemot vērā to miljonus mērāmo Eiropas iedzīvotāju veselību, drošumu un drošību, kuri katru gadu ceļo Eiropu, lai apmeklētu Eiropas futbola spēles un turnīrus (un citus sporta pasākumus),
- (4) Ņemot vērā to daudzu tūkstošu Eiropas iedzīvotāju veselību, drošumu un drošību, kuri piedalās, īsteno, organizē un nodrošina būtiskas drošuma, drošības un citas funkcijas futbola stadionos un citās sporta pasākumu norises vietās,
- (5) Ņemot vērā atšķirības starp dalībvalstīm attiecībā uz i) konstitucionālajiem, tiesiskajiem, kultūras un vēsturiskajiem apstākļiem un ii) pirotehnikas izmantošanas veidu un intensitāti saistībā ar futbola un citiem sporta pasākumiem,
- (6) Ņemot vērā pieejamos datus, kas liecina par to, ka futbola līdzjutēji futbola stadionos nesenajos turnīros un citās starptautiska mēroga futbola sacensībās, kā arī valstu sacensību spēlēs dalībvalstīs plaši izmanto pirotehniku,

- (7) Ņemot vērā neapstrīdamos konstatējumus neatkarīgā zinātniskā pētījumā par riskiem veselībai un drošībai, kas saistīti ar pirotehnikas izmantošanu futbola stadionos ¹, kurā cita starpā secināts, ka pirotehnisko ierīču droša izmantošana skatītāju zonās futbola stadionos un citās sporta arēnās nav iespējama ²,
- (8) Ņemot vērā ievainojumus, ko skatītāji, spēlētāji un amatpersonas, kā arī valsts un privātais drošības un drošuma personāls, kas izvietots futbola un citu sporta pasākumu norises vietās, ir guvuši saistībā ar pirotehnikas izmantošanu atklāti noziedzīgos nolūkos vai svinībām,
- (9) Ņemot vērā šā jautājuma nopietnību un to, ka vairuma dalībvalstu tiesiskajā regulējumā pirotehnikas izmantošana futbola un citu sporta pasākumu norises vietās ir kriminālpārkāpums vai administratīvs pārkāpums,
- (10) Ņemot vērā to, ka valstu valdības, futbola iestādes ³ un klubi, policija un citas attiecīgās iestādes katrā valstī sadarbojas, lai īstenotu valsts tiesību aktus un aizsargātu skatītāju, spēlētāju, amatpersonu un valsts, privātā drošības un drošuma personāla un citu futbola spēlēs iesaistīto personu veselību un drošību,
- (11) Ņemot vērā stratēģisko mērķi, kas izklāstīts Eiropas Savienības Padomes 2018. gada un turpmākajās darba programmās par turpmākiem pasākumiem, kas paredzēti, lai maksimāli palielinātu drošumu un drošību saistībā ar starptautiska mēroga sporta sacensībām, jo īpaši futbola sacensībām, un kurās katrai dalībvalstij ieteikts pieņemt valsts integrētu daudziestāžu pieeju, lai novērstu un apkarotu pirotehnikas izmantošanu futbola un citos sporta stadionos,
- (12) Ņemot vērā 2013. gada 12. jūnija Direktīvu 2013/29/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu, kurā paredzēts, ka dalībvalstis var pieņemt valsts pasākumus, lai jo īpaši sabiedrības drošības vai veselības un drošuma apsvērumu dēļ ierobežotu noteiktu pirotehnisko izstrādājumu kategoriju izmantošanu vai pārdošanu plašai sabiedrībai,

¹ Ziņojums par pētījumu "Pirotehnika stadionā: Veselības un drošības jautājumi saistībā ar pirotehnikas izmantošanu futbola stadionos", *Dr Tom Smith* (sadarbībā ar kolēģiem ekspertiem no visas Eiropas) 2016. gada novembrī.

² Skatītāju zonas ietver ieejas, vestibilus un tribīnes.

³ Valstu futbola asociācijas vai starptautiskās futbola asociācijas

(13) Ņemot vērā Padomes 2022. gada 9. jūnija Ieteikumu (ES) 2022/915 par operatīvo sadarbību tiesībsardzības jomā, kurā sniegti norādījumi un standarti pārrobežu sadarbības uzlabošanai Eiropas Savienībā,

PADOME

AICINA dalībvalstis ar savu tiesībsardzības iestāžu un citu attiecīgu valsts iestāžu starpniecību izstrādāt visaptverošu valsts stratēģiju, lai novērstu un apkarotu pirotehnikas ienešanu un izmantošanu futbola stadionos,

MUDINA dalībvalstis pieņemt un īstenot valsts integrētu daudziestāžu stratēģiju attiecībā uz visām futbola spēlēm stadionos un vajadzības gadījumā piemērot pasākumus attiecībā uz citiem starptautiskiem un valsts mēroga sporta pasākumiem sporta arēnās,

UZSVER, ka, izstrādājot savu valsts pieeju, dalībvalstīm būtu jāņem vērā pielikumā pievienotais valsts integrētās daudziestāžu stratēģijas elementu paraugs.

UZSVER, ka Padome izvērtēs šo secinājumu īstenošanu trīs gadu laikā pēc to pieņemšanas, lai pieņemtu turpmākus pasākumus nolūkā risināt pirotehnikas izmantošanas problēmu futbola un citu sporta pasākumu norises vietās, kā arī citās norobežotās vietās, kas saistītas ar šādiem sporta pasākumiem.

**Pirotehnikas izmantošanas novēršana un apkarošana futbola stadionos un attiecīgā gadījumā
citās sporta pasākumu norises vietās**

Valsts integrētās daudziestāžu pieejas elementu paraugs

Ērtības labad ieteicamie elementi ir izklāstīti tematiskās iedaļās, tomēr tiek uzsvērts, ka ieteiktie pasākumi pārklāsies un tie jāizstrādā un jāīsteno kā daļa no visaptverošas pieejas.

Uzsvars tiek likts uz pirotehnikas izmantošanu futbola stadionos, bet vajadzības gadījumā to var attiecināt uz citām sporta pasākumu norises vietām.

Aptvertie temati ir šādi:

1. Stratēģijas vēstījums un principi
2. Komunikācija
3. Valsts koordinācijas mehānismi
4. Stadiona drošuma un drošības pārvaldības mehānismi
5. Policijas darbības stratēģijas un operācijas saistībā ar futbola spēlēm
6. Kriminālvajāšanas un lietu izskatīšanas iestādes
7. Mācību pasākumi

Komponentu parauga kopsavilkums

1. Stratēģijas vēstījums un principi (skatīt arī tālāk par komunikāciju)

- a) Stratēģijas vēstījumā galvenā uzmanība būtu jāpievērš tikai veselības un drošības prasībām un būtu jānoraida jebkādi ierosinājumi par alternatīvu motivāciju ⁴.
- b) Lai pastiprinātu šo vēstījumu, stratēģija būtu jāizstrādā un jāīsteno tā, lai mazinātu to indivīdu un grupu ietekmi, kuri turpina izmantot pirotehniku stadionos vai veicina tās izmantošanu, neraugoties uz riskiem, ko tā rada citiem līdzjutējiem un pārējiem.
- c) Lai līdzjutēju vidū vairotu izpratni par stratēģijas leģitimitāti, vēstījumā būtu jāuzsver nodoms aizsargāt cilvēku veselību un drošību un īstenot politiku un sankcijas, kas vērstas pret vainīgajiem, nevis līdzjutējiem kopumā.
- d) Lai vēl vairāk uzlabotu visu attiecīgo dalībnieku priekšstatus par leģitimitāti, vēstījumam būtu jāveicina un jāatbalsta līdzjutēju iesaistīšana tādu atbalsta izpausmes/manifestācijas veidu izstrādē, kas nav saistīti ar pirotehniku.

2. Komunikācija

- a) Stratēģijas vēstījums būtu jābalsta uz proaktīvu daudziestāžu komunikācijas un plašsaziņas līdzekļu izmantošanas stratēģiju, kas pielāgota valsts vajadzībām un apstākļiem un kas izstrādāta ar mērķi:
 - uzsvērt neatkarīgā zinātniskā pētījuma konstatējumus;
 - informēt un ietekmēt visu pušu, tostarp līdzjutēju, valdības, sabiedrības un praktiķu, kas iesaistīti futbola pasākumu plānošanā un operatīvajos pasākumos, uztveri;

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/29/ES (2013. gada 12. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū

- paskaidrot, kā un kāpēc pirotehnikas izmantošana stadionos rada būtiskus īstermiņa un ilgtermiņa veselības un drošības riskus lietotājiem, līdzjutējiem, stadiona un neatliekamās palīdzības dienestu darbiniekiem, spēlētājiem, amatpersonām un citiem;
 - izskaidrot no tā izrietošo vajadzību pēc preventīviem un izpildes pasākumiem, kas izstrādāti, lai aizsargātu skatītājus, stadiona un neatliekamās palīdzības dienestu darbiniekus un citus no veselības un drošības riskiem, ko rada pirotehnikas izmantošana stadionos.
- b) Komunikācijas un plašsaziņas līdzekļu stratēģijā būtu pilnībā jāizmanto kvalitatīvi izglītojoši un skaidrojoši materiāli, kas varētu maksimāli palielināt valsts, daudziestāžu, komunikācijas, izglītojošu un preventīvu kampaņu ietekmi.

3. Valsts koordinācijas mehānismi

- a) Lai rādītu augsta līmeņa politisku apņemšanos un veicinātu efektīvu daudziestāžu koordināciju, stratēģijas izstrāde un piemērošana būtu jāvada atbildīgai iestādei valdības līmenī.
- b) Stratēģijai vajadzētu būt visaptverošai, tai būtu jāatbilst iedibinātajai Eiropas paraugpraksei, un tai būtu jāatbalsta valstu tiesiskā un normatīvā regulējuma saskaņošana, lai iekļautu noteikumus, ar kuriem:
- nodrošina skaidrību par katras futbola stadiona drošuma un drošības operācijās iesaistītās iestādes uzdevumiem un pienākumiem;
 - iesaka, lai visām attiecīgajām valsts un futbola iestādēm būtu pilnvaras, iespējas un pienākums efektīvi vērsties pret pirotehnikas izmantošanu futbola stadionos;
 - iesaka noteikt, ka jebkura persona, kam, ieejot futbola stadionā vai tajā atrodoties, ir pirotehniska ierīce vai tās sastāvdaļa vai kas to izmanto, veic kriminālpārkāpumu vai administratīvu pārkāpumu;

- iesaka noteikt, ka kluba vai stadiona īpašnieks, vadītājs, operators, darbinieks (tiešs vai nolīgts) vai trešā persona, kas veicina vai atvieglo to, ka līdzjutēji stadionos izmanto pirotehniku, veic kriminālpārkāpumu vai administratīvu pārkāpumu;
- noteikt, ka noziedzīgs vai administratīvs pārkāpums personām ir tādas pirotehnikas imports vai izplatīšana, kas ir izmantota vai ko paredzēts izmantot futbola stadionos;
- iesaka tieši sasaistīt stadiona drošības sertifikāciju un stadiona licencēšanas pasākumus ar visaptverošu stadiona drošības pārvaldības pasākumu piemērošanu, kas cita starpā ietver efektīvu stratēģiju pirotehnikas izmantošanas novēršanai un apkarošanai.

4. Stadiona drošuma un drošības pārvaldības mehānismi

- a) Stratēģijai būtu jānodrošina konsekventa pieeja pirotehnikas izmantošanas novēršanai un apkarošanai stadionos gan vietēja, gan starptautiska mēroga spēlēs.
- b) Stratēģijai būtu jāuzliek futbola iestādēm pienākums koordinēt paraugnoteikumu sagatavošanu un lietošanu pirotehnikas izmantošanas novēršanai un apkarošanai stadionos, lai tos iekļautu stadiona drošuma noteikumos un stadiona drošuma un drošības operācijās.
- c) Stratēģijai būtu jāsniedz ieteikums nodrošināt, ka futbola iestādes, klubi un līdzjutēju sadarbības koordinatori sadarbojas ar līdzjutēju grupām attiecībā uz riskiem, kas saistīti ar pirotehnikas izmantošanu stadionos.
- d) Stratēģijai būtu jāsniedz ieteikums nodrošināt, ka futbola iestādes un klubi sadarbojas ar policiju, lai identificētu indivīdus, kas izmanto pirotehniskas ierīces, un indivīdus, kas organizē pirotehnikas izmantošanu, un lai vērstos pret šādiem indivīdiem.
- e) Stratēģijai būtu jāmudina regulatīvās/disciplinārās struktūras un citas attiecīgās ieinteresētās personas apsvērt iespējas, kas paredzētas, lai veicinātu un sekmētu alternatīvu (ar pirotehnikas izmantošanu nesaistītu) līdzjutēju atbalsta izrādīšanu futbola stadionos.

5. Policijas darbības stratēģijas un operācijas saistībā ar futbola spēlēm

- a) Stratēģijā būtu jāparedz, ka kārtības uzturēšanas politikas veidotājiem un praktiķiem ir jānodrošina, ka kārtības nodrošināšanas darbības futbola spēlēs tiek plānotas un īstenotas, pilnībā atzīstot, ka visu pirotehnisko ierīču izmantošana stadionos var radīt būtiskus draudus sabiedrības veselībai un drošībai, un tādēļ tā būtu jānovērš un jāapkaro.
- b) Stratēģijai būtu jāmudina pienācīgi izmantot Direktīvā 2013/29/ES paredzēto iespēju, kas ļauj dalībvalstīm pieņemt valsts pasākumus, lai aizliegtu vai ierobežotu pirotehnisko izstrādājumu turēšanu īpašumā, izmantošanu un/vai pārdošanu, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, drošības, veselības un drošuma apsvērumiem.
- c) Ar stratēģiju būtu jācenšas panākt, ka tiek izslēgti indivīdi, kas futbola stadionos izmanto pirotehniku, organizē vai atvieglo pirotehnikas izmantošanu vai kam ir pirotehniskās ierīces vai to sastāvdaļas, un ka pret šādiem indivīdiem vēršas ar citām sankcijām.
- d) Stratēģijā būtu jāiekļauj pasākumi, kas paredzēti, lai īstenotu Direktīvu 2013/29/ES par pirotehniskajiem izstrādājumiem attiecībā uz ražojumu sertifikāciju un piegādes kontroli, kā arī Nolīgumā par bīstamo kravu pārvadājumiem Eiropā (*ADR*) izklāstītie klasifikācijas un transportēšanas noteikumi.
- e) Stratēģijai būtu jāmudina attiecīgās valsts iestādes apzināt un veikt pasākumus, lai pārtrauktu un novērstu pirotehnikas nelikumīgu importu, izplatīšanu (tostarp izmantojot tiešsaistes avotus) un pirotehnikas nelikumīgas izmantošanas veicināšanu stadionos, un jāvēršas pret likumpārkāpējiem ar sankciju un izslēgšanas pasākumu piemērošanu. Attiecīgā gadījumā tādas ieinteresētās personas kā *UEFA*, nacionālās apvienības un klubi var tikt iesaistīti piekļuves ierobežojumu noteikšanā, pamatojoties uz agrāko uzvedību.

6. Kriminālvajāšanas un lietu izskatīšanas iestādes

- a) Stratēģijā būtu jāiekļauj pasākumi, lai nodrošinātu, ka kriminālvajāšanas un tiesu un administratīvās lēmējietādes pilnībā izprot veselības un drošības riskus, kas saistīti ar pirotehnisko ierīču izmantošanu futbola stadionos.

7. Mācību pasākumi

- a) Stratēģijai būtu jānodrošina, ka sesijas par pirotehnikas izmantošanas novēršanu stadionos un reaģēšanu uz to tiek iekļautas visu stadiona drošības un drošuma darbinieku apmācībā, neatkarīgi no tā, vai šie darbinieki ir tieši nodarbināti vai nolīgti.
- b) Stratēģijai būtu jānodrošina, ka valstu un Eiropas mēroga apmācības pasākumos par kārtības uzturēšanu futbola pasākumos būtu jāiekļauj sesijas par nepieciešamību novērst un apkarot pirotehnikas izmantošanu.
- c) Stratēģijai būtu jānodrošina, ka valstu un Eiropas mēroga kopīgajā apmācībā, ko rīko stadiona drošuma (drošības) darbiniekiem un policijas darbiniekiem, būtu jāiekļauj sesijas par pirotehnikas izmantošanas novēršanu un apkarošanu stadionos.
- d) Stratēģijai būtu jāmudina futbola iestādes un klubi palielināt spēlētāju un par spēlēm atbildīgo amatpersonu informētību par to, ka ir jāizvairās no jebkāda kontakta ar pirotehniku, un attiecīgo dalībnieku, piemēram, spēlētāju, treneru un vadītāju, informētību par to, ka ir jāizvairās no apzinātas vai netīšas pirotehnikas izmantošanas veicināšanas vai atbalstīšanas.
- e) Stratēģijai būtu jāklūst par instrumentu līdzjutēju grupu izglītošanā un apmācīšanā par risku, ko rada pirotehnikas izmantošana stadionos.
